

Міністерство освіти і науки України Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра прикладної психології

Робоча програма навчальної дисципліни
"Науковий менеджмент" (назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: третій освітньо-науковий рівень

Галузь знань: 05 соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 психологія

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти

Вид дисципліни: за вибором

Факультет психології

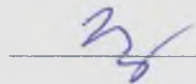
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології
26 червня 2019 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Луценко О. Л., д.психол.н., доцент, професор каф.
прикладної психології

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної психології

Протокол від 11 червня 2019 року, № 8

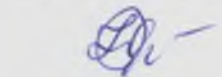
Завідувач кафедри Кряж І.В.

 (І.В. Кряж)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від 14 червня 2019 року, № 6

Голова методичної комісії Гімасва Ю. А.

 Ю.А. Гімасва

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Науковий менеджмент» складена відповідно¹ до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета викладання навчальної дисципліни** – оволодіння здобувачами принципами наукового менеджменту для досягнення високих результатів у науковій діяльності.

1.2. **Основні завдання вивчення дисципліни:**

Основними завданнями вивчення дисципліни формування таких компетентностей:

ЗК3. Здатність виявляти і проводити системний аналіз проблем через наукове сприйняття і критичне осмислення нових знань.

ЗК4. Здатність до креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах прогресу суспільства.

ЗК5. Здатність до розв'язування складних завдань, розуміння відповідальності за результат роботи.

ЗК6. Здатність спілкуватися з колегами, широким академічним товариством та громадськістю, як на національному, так і на міжнародному рівні, використовуючи державну та іноземні мови, для реалізації інноваційних проектів або вирішення наукових проблем.

ЗК7. Здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

ФК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі соціальних і поведінкових наук взагалі та у психологічній сфері зокрема.

ФК3. Здатність розробляти та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику.

ФК4. Спроможність спілкуватись в діалоговому режимі, зокрема в різномовному середовищі, з психологічної проблематики, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ФК5. Здатність до ініціювання інноваційних комплексних психологічних проектів, лідерства та автономності під час їх реалізації.

ФК6. Соціальна відповідальність за рішення, пов'язані з психологічними технологіями та психологічним забезпеченням, слідування нормам професійної етики.

1.3. **Кількість кредитів – 3**

1.4. **Загальна кількість годин – 90**

2

1.5. **Характеристика навчальної дисципліни**

за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
6 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	12 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота, у тому числі	
72 год.	72 год.
Індивідуальні завдання	
Не передбачені	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, здобувачі вищої освіти мають досягти таких результатів навчання:

ПРН 2. Володіти сучасними концептуальними знаннями в галузі психології та бути здатним застосовувати їх до професійної діяльності.

ПРН6. Уміти створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти.

ПРН9. Використовувати сучасні джерела наукової інформації з досліджуваної наукової проблеми.

ПРН11. Вміти доступно, на високому науковому рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до професійної та непрофесійної спільноти.

ПРН14. Демонструвати навички міжособистісної взаємодії та здатність працювати в команді.

ПРН15. Дотримуватись етичних норм, враховувати авторське право та діяти відповідно норм академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

ПРН17. Критично оцінювати здобутки, бачити обмеження та визначати перспективи наукової роботи.

ПРН 18. Уміти здійснювати освітню діяльність у сфері психології і на межі предметних галузей та нести відповідальність за процес та результат навчання інших.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні питання менеджменту у науці.

3

Тема 1. Вступ.

Застосування принципів менеджменту у науковій діяльності. Створення порядку та стабільності для функціонування складних структур: планування та розподіл ресурсів; планування часу, графіки, дедлайни; кадровий менеджмент; правила та процедури; контроль та рішення проблем; стимуляція; корекція та запобігання помилок.

Тема 2. Лідерство для інновацій.

Способи лідерства для стимуляції інноваційної діяльності та продуктивності. Лідерство продукує зміни та рух: встановлює напрямок, створює перспективу, створює світогляд; встановлює стратегії; пов'язує людей; озвучує цілі; створює прихильність; будує команди та коаліції; мотивація та натхнення – надихає та енергетизує; розширює права та можливості науковців; задовольняє незадоволені потреби.

Розділ 2. Менеджмент наукових команд.

Тема 3. Конфлікт-менеджмент.

Наукові команди. Наукова конкуренція. Оволодіння способами управління конфліктами та ведення переговорів в наукових командах.

Тема 4. Побудова кооперації.

Кадровий менеджмент. Ознайомлення зі способами ефективної кооперації між вченими. Академічна мобільність. Протиріччя міждисциплінарності та монодисциплінарності.

Розділ 3. Глобальні чинники впливу на наукову діяльність.

Тема 5. Професійна культура.

Ознайомлення з особливостями наукової культури та культури управління помилками. Наукова репутація. Криза реплікації в соціальних науках. Фальсифікація і плагітаризм в науці. Бюрократія та заорганізованість. Хижі публікації та видавництва.

Тема 6. Наукова діяльність в широкому контексті.

Розуміння функціонування науки у глобальному світі. Відкрита наука та відкриті інновації в соціально-політичному контексті. Чинники, що впливають на розвиток науки у різних країнах. Наука та політика, соціум, релігія, економіка, бізнес.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні питання менеджменту у науці												
Тема 1. Вступ.	15	1	2			12	15	1	2			12
Тема 2. Лідерство	15	1	2			12	15	1	2			12

для інновацій												
Разом за розділом 1	30	2	4			24	30	2	4			424
Розділ 2. Менеджмент наукових команд												
Тема 3. Конфлікт-менеджмент	15	1	2			12	15	1	2			12
Тема 4. Побудова кооперації	15	1	2			12	15	1	2			12
Разом за розділом 2	30	2	4			24	30	2	4			24
Розділ 3. Глобальні чинники впливу на наукову діяльність												
Тема 5. Професійна культура	15	1	2			12	15	1	2			12
Тема 6. Наукова діяльність в широкому контексті	15	1	2			12	15	1	2			12
Разом за розділом 3	30	2	4			24	30	2	4			24
Усього годин	90	6	12			72	90	6	12			72

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Менеджмент і лідерство у науці. Аналіз прикладів, випадків, проблем і можливостей. Метод мозгового штурму.	2
2	Обговорення можливостей наукового прогнозування після самостійного перегляду фільму «Вселенная Стивена Хокинга - Краткая История Времени». https://www.youtube.com/watch?v=WeyCr2muIys	2
3	Конфлікти в науці. Аналіз випадків.	2
4	Обговорення дебатов провідних вчених світу. Самостійно дивитися дебати популяризаторів науки «Великие дебаты - Рассказы о науке», 2013. https://www.youtube.com/watch?v=jg6vbtDzfeK	2
5	Стимулювання та нагородження наукових результатів. Головна нагорода в галузі психології: Grawemeyer Award. Номінанти та нагороджені відкриття з 2001 до 2018 р. Обговорення.	2
6	Наукова діяльність в широкому контексті – написання есе про вплив інших чинників на наукову діяльність – політики, історії, релігії тощо. Обговорення думок. Побудова моделі науки в широкому контексті (концептуальна мапа, блок-схема).	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
-------	--------------------------------	-----------------

1	Прочитати про головну нагорода в галузі психології: Grawemeyer Award. Номінанти та нагороджені відкриття з 2001 до 2018 р. Прочитати та підготуватися до обговорення. https://louisville.edu/psychology/grawemeyer-award/grawemeyer-award/#award-2001	12
2	Подивитися фільм «Вселенная Стивена Хокинга - Краткая История Времени». https://www.youtube.com/watch?v=WeyCr2muIys	12
3	Подивитися дебати провідних вчених світу – популяризаторів науки «Великие дебаты - Рассказы о науке», 2013. https://www.youtube.com/watch?v=jg6vbtDzfek	12
4	Конфлікти в науці. Аналіз випадків. Знайти та прочитати про випадки відомих конфліктів у науці. Причини виникнення, наслідки.	12
5	Читати статтю: Palie Smart, Sara Holmes, Fiona Lettice, Frederick Harry Pitts, Jeremy Basil Zwiendelaar, Gregory Schwartz1 and Stephen Evans. Open Science and Open Innovation in a Socio-Political Context. R&D Management 49, 3, 2019. https://www.academia.edu/39299809/Open_Science_and_Open_Innovation_in_a_socio-political_context_knowledge_production_for_societal_impact_in_an_age_of_post-truth_populism	12
6	Підготовка до заліку.	12
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

(не передбачені)

7. Методи контролю

До методів контролю засвоєння курсу «науковий менеджмент» відноситься поточний та підсумковий контроль.

Поточним шляхом оцінюється робота на практичних заняттях, підсумковий контроль передбачає надання письмових відповідей на 2 питання до заліку (40 хв., 2 сторінки) та написання есе щодо використання знань з курсу «науковий менеджмент» на власному науковому шляху (40 хв., 2 сторінки).

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях: підготовленість за літературними або відео-джерелами до дискусій, активна участь у вправах, виступах, обґрунтоване формулювання думок тощо – 10 балів за заняття. Неповна підготовленість до практичних занять або слабка участь (пасивність) – 5 балів. Відсутність підготовленості – 0 балів.

Таким чином, робота протягом 6 практичних занять, оцінена по 10 балів максимум, дозволить здобувачу за семестр отримати 60 балів максимум.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді письмових відповідей на два питання (по 10 балів за кожне, тобто 20 балів максимум) та написання есе – 20 балів максимум, тобто в сумі 40 балів. **Критерій оцінювання підсумкового контролю** – коректні та повні відповіді на питання і коректна та рефлексивний, креативний та обґрунтований зміст есе.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Екзамен (заліков а робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3		Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	-			
10	10	10	10	10	10	-	60	40	100

1, T2 ... - теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 - 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

- Hunter S. T. and Cushenbery L. Leading for Innovation: Direct and Indirect Influences. *Advances in Developing Human Resources* 13(3) 248 –265.
- Schulze, A. D., Stadel M. J. C. and Netzel J. Conflict and Conflict Management in Innovation Processes in the Life Sciences. *Creativity and Innovation Management*, Volume 23 Number 1 2014. P. 57-75.
- Smart P., Holmes S., Lettice F., Pitts F. H., Zwiagelaar J. B., Schwartz G. and Evans S. (2019). Open Science and Open Innovation in a Socio-Political Context. *R&D Management*, V. 49, N. 3, P. 279-297. URL:
https://www.academia.edu/39299809/Open_Science_and_Open_Innovation_in_a_socio-political_context_knowledge_production_for_societal_impact_in_an_age_of_post-truth_populism
- Woiwode, H. & Froese, A. (2020): Two hearts beating in a research centers' chest: how scholars

in interdisciplinary research settings cope with monodisciplinary deep structures, *Studies in Higher Education*, DOI: 10.1080/03075079.2020.1716321 URL:
<https://doi.org/10.1080/03075079.2020.1716321>

Допоміжна література

1. Dobusch, L. and Heimstädt, M. (2019). Predatory publishing in management research: A call for open peer review. *Management Learning* 50(5), Vol. 50(5) 607 –619.
2. Guertler, M., Sick, N., & Anton Kriz, A. (2019). A Discipline-Spanning Overview of Action Research and Its Implications for Technology and Innovation Management *Technology Innovation Management Review*. Volume 9, Issue 4. P. 48-65.
3. Kvitka, S., Starushenko, G., Koval, V., Deforzh, H., & Prokopenko, O. (2019). Marketing of Ukrainian higher educational institutions representation based on modeling of Webometrics Ranking. *Marketing and Management of Innovations*, 3, 6072.
<http://doi.org/10.21272/mmi.2019.3-05>
4. LewitterF, BournePE, Attwood TK(2019) Ten Simple Rules for avoiding and resolving conflicts with your colleagues. *PLoS Comput Biol* 15(1): e1006708.<https://doi.org/10.1371/journal.pcbi.1006708>

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне Забезпечення

1. Уитли М. Лидерство и новая наука. BestBusinessBooks, 2011. 210 с. URL:
https://books.google.com.ua/books?id=ptdCoyriHM4C&dq=%D0%BB%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%BD%D0%B0+%D1%8F%D0%BD+%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%BB%D1%81%D0%BE%D0%BD&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
2. «Великие дебаты - Рассказы о науке», 2013. <https://www.youtube.com/watch?v=jg6vbtDzfk>
Міжнародний науковий журнал “Evolution and Human Behavior”. URL:
<https://www.journals.elsevier.com/evolution-and-human-behavior>
3. Фільм «Вселенная Стивена Хокинга - Краткая История Времени». <https://www.youtube.com/watch?v=WeyCr2muIys>
4. Grawemeyer Award. Номінанти та нагороджені відкриття з 2001 до 2018 р. <https://louisville.edu/psychology/grawemeyer-award/grawemeyer-award/#award-2001>